

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

صور تجلسه کمیسیون صنایع غذایی

رئیس کمیسیون: رضا جعفری	تاریخ جلسه : ۱۴۰۴/۰۶/۰۹	محل نشست: اتاق بازرگانی تبریز	ساعت شروع : ۸:۳۰	ساعت اختتام : ۱۰:۰۰
----------------------------	----------------------------	----------------------------------	------------------	---------------------

اعضای جلسه : مطابق لیست پیوستی

دستور جلسه :

- ۱- ارائه گزارش در خصوص وضعیت تامین کالاهای اساسی
- ۲- ارائه گزارش در خصوص فرآوری های اضافه در محصولات غذایی
- ۳- بررسی مشکلات استقرار واحدها در حوزه صنایع غذایی

صورت مذاکرات :

در ابتدای جلسه جناب آقای منصور حیدری، کارشناس مرکز پژوهش های اتاق تبریز گزارشی در خصوص وضعیت کالاهای اساسی و همچنین بررسی عملکرد کشورهای اوکراین و روسیه در تأمین این اقلام در شرایط جنگی ارائه کرد. همچنین دکتر حصاری، مشاور کمیسیون صنایع غذایی اتاق، گزارشی جامع پیرامون فرآوری های اضافه در محصولات غذایی ارائه کرد و به بیان اهمیت، چالش ها و تأثیرات این فرآوری ها بر کیفیت و ایمنی مواد غذایی پرداخت.

مذاکرات اعضای جلسه در خصوص تامین کالاهای اساسی و فرآورده های واردات آنها:

رضا جعفری؛ رئیس کمیسیون :

- متأسفانه در حال حاضر، قیمت آرد و گندم در داخل کشور با قیمت های جهانی برابر بوده و در برخی مواقع حتی بالاتر نیز می باشد. این وضعیت باعث افزایش قیمت تمام شده در طول فرآیند تولید محصولاتی مانند کیک و ویفر می شود و در نتیجه، تولیدکنندگان داخلی به دلیل افزایش هزینه ها و کاهش توان رقابت در بازار جهانی، ممکن است بازار صادراتی خود را از دست بدهند.
- ضروری است موضوع واردات کالاهای اساسی و نهادهای دامی و کشاورزی توسط بخش خصوصی به صورت جدی در دستور کار قرار گیرد. در این راستا، انتظار می رود استاندار محترم با بهره گیری از ظرفیت قانونی تفویض اختیار وزرا به استانداران {مطابق تفویض اختیار هیئت دولت به معاونین رئیس جمهور، وزراء و استانداران}، نسبت به تسهیل فرآیند صدور مجوز و ساماندهی سازوکارهای اجرایی اقدام کند تا ضمن افزایش کارآمدی در زنجیره تأمین، دسترسی به موقع و آسان به این کالاها را تضمین کند.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

جواد بحری پور؛ معاون ارزی بانک ملی استان: با توجه به اینکه فرآیند ثبت سفارش و تخصیص ارز به صورت پیچیده و زمان بر می باشد، پیشنهاد می شود از بانک مرکزی درخواست شود نسبت به تبیین چشم انداز روشن تری از روند تخصیص ارز اقدام کند. با عنایت به اینکه تعرفه کالاها، نیاز تولید و سایر شاخص های مرتبط به طور دقیق مشخص است، ضروری است زمان بندی تخصیص ارز نیز در هنگام ثبت سفارش اعلام شود تا فعالان اقتصادی بتوانند برآورد کنند که انتظار برای دریافت ارز در بازه تعیین شده مقرون به صرفه خواهد بود یا خیر.

شیرین ساقی، رئیس اداره صنایع غیرفلزی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان: در حال حاضر، موضوع «بهینه سازی مصرف ارز» که توسط دفاتر تخصصی {وزارت صمت} ایجاد شده، با چالش های جدی همراه است. یکی از مشکلات اساسی، صف تخصیص ارز با زمان انتظاری حدود ۳۵۰ روز است که به وضوح زمان بسیار طولانی و غیرقابل قبولی به شمار می رود. از دیگر مسائل، تعیین مهلت واردات طبق مصوبه کمیته ماده ۳ {کمیته تمديد مهلت واردات} است که همچنان محل ابهام و اختلاف نظر می باشد. در این زمینه، مکاتبات متعددی صورت گرفته، اما متأسفانه دفاتر تخصصی تاکنون پاسخی ارائه نکرده اند و موضوع به نتیجه نرسیده است. استدلال مطرح شده از سوی آن ها این است که سازمان صنعت، معدن و تجارت باید به طور صریح و رسمی مسئولیت بپذیرد و توضیح دهد که چرا برخی اشخاص پس از دریافت ارز، نسبت به واردات کالا اقدام نکرده اند.

رضا جعفری؛ رئیس کمیسیون: پیشنهاد می شود این موضوع به صورت مستقیم به سازمان توسعه تجارت اعلام شود تا با بررسی آن سازمان، ابهامات موجود برطرف شده و سازوکار مشخصی برای کاهش زمان تخصیص ارز و تعیین مهلت واردات تدوین شود. در جلسه ای که با جناب آقای فرزین، رئیس کل بانک مرکزی برگزار خواهد شد، موضوع راه اندازی سریع تالار دوم با تأکید بر شفافیت در روند اجرا مطرح خواهد شد. این موضوع بایستی از سوی آقای فرزین در اولویت قرار گیرد و پیگیری جدی ایشان برای تحقق آن ضروری اعلام شود.

مجاهد باباپور؛ رئیس اداره بازرسی و حسابرسی گمرکات استان:

- در رابطه با موضوع واردات غلات و استفاده از ظرفیت موافقتنامه تجارت آزاد بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، لازم به ذکر است که بخش عمده تجارت ما با روسیه انجام می شود و بر اساس موافقتنامه موجود با این کشور، سه اصل کلیدی تجارت آزاد، سهمیه بندی، اولویت دهی و قیمت گذاری مدنظر قرار گرفته است.
- در حال حاضر، بین وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صمت، تداخل وظایف وجود دارد و مشخص نیست که مدیریت سهمیه واردات غلات {از اوراسیا} بر عهده کدام نهاد خواهد بود.
- از سوی دیگر، موضوع تعیین سهمیه هر یک از پنج کشور مبداء و مشخص شدن میزان سهمیه هر کشور برای هر نوع غله (برای مثال گندم) مطرح است. برای هر یک از این موارد، جداولی دقیق موجود است که میزان سهمیه و تخصیص هر کشور را مشخص می کند.
- دومین موضوع، تعیین مرجع نگهداری سهمیه {واردات} است. قوانین مرتبط، از جمله ماده (۱۱)، این امکان را فراهم می کند که در صورت پایان سقف سهمیه، مرجع مربوطه بتواند تصمیم گیری کند. در زمینه غلات مقرر شد که وزارت جهاد کشاورزی مسئول رسیدگی به سهمیه بندی و ارائه آمار مربوطه باشد.
- موضوع بعدی شامل فرآیند ثبت سفارش و ترخیص کالا است.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- همچنین برای مدیریت شکاف قیمتی، با توجه به اینکه اصل شفافیت و تبادل داده ها در توافقتنامه لحاظ شده، لازم است سازوکارهای مرتبط به صورت دقیق و هماهنگ پیگیری شود.
- مسائلی که در موضوع قواعد مبداء تأثیرگذار هستند، پیچیدگی هایی دارند و لازم است داده ها با یکدیگر هماهنگ باشند.
- پیش بینی می شود با ایجاد این هماهنگی، بسیاری از مشکلات مرتبط با ارز نیز در این حوزه حل و فصل شود.
- در خصوص موضوع اوراسیا، پیشنهاد می شود به منظور اطلاع رسانی به همکاران و فعالان اقتصادی، یک دوره آموزشی در اتاق بازرگانی برگزار شود. در صورت وجود درخواست، اینجانب نیز آمادگی دارم همکاری لازم را انجام دهم، زیرا مسئول میز گمرکات استان هستم.
- یکی دیگر از موارد مطرح شده این است که کلیه محدودیت ها در ارتباط با اوراسیا برداشته شده است. در گام اول، محدودیت های ثبت سفارش و در گام دوم، مسائل ارزی مورد توجه قرار گرفته و تلاش برای رفع آن ها ادامه دارد. همچنین طبق مقررات، هیچ کشوری حق ندارد کالا را در گمرک بیش از ۴۸ ساعت نگهداری کند.
- در گمرک، کالاهای اساسی با تناژ بالا ترخیص شده و در این زمینه، گمرک به عنوان دستگاه برتر معرفی شده است.
- همچنین پیشنهاد شده است که در حوزه غلات اوراسیا، امکان راه اندازی تجارت دوطرفه مدنظر قرار گیرد، چرا که هدف بر این است تا از بازار این کشورها نیز بهره برداری متقابل شود.
- یکی از موضوعات بسیار مهم، موضوع گواهی مبداء است. گواهی های مبداء صادر شده توسط اتاق بازرگانی تبریز مورد تأیید طرف های خارجی قرار می گیرد اما گواهی های صادره توسط برخی اتاق ها بعضاً دچار اشکال می شود. این مسئله دلایل متعددی دارد از جمله ماهیت کالاها مانند محصولات معدنی و منشأ مواد اولیه که نهایتاً از همان کشور صادر می شود و همچنین مسائل پایه و قوانین موجود در فرآیند صدور و تأیید گواهی ها.
- در خصوص بررسی ارزش افزوده در گواهی مبداء، مقرر شده است که این موضوع در گمرک مورد بررسی قرار گیرد و همچنین با همکاری سازمان های همجوار نیز پیگیری و تحلیل شود. {شرط کلیدی مشمول شدن تعرفه ترجیحی: اثبات ۵۰ درصد ارزش افزوده داخلی است. مرحله نهایی برای دریافت گواهی مبدأ از اتاق های بازرگانی سراسر کشور، تطبیق شرایط کالا با مفاد توافق نامه است. این گواهی تأیید می کند که کالا در ایران تولید شده و مشمول تعرفه ترجیحی می شود. شرط اصلی برای صدور این گواهی آن است که بیش از ۵۰ درصد ارزش افزوده کالای صادراتی در داخل ایران ایجاد شده باشد. این شرط، از تولید داخلی حمایت کرده و اصالت ایرانی بودن کالا را تضمین می کند}.
- گمرک بر این اصل تأکید دارد که کالاها باید هرچه سریع تر ترخیص شوند. در مورد محصولاتی که در مبداء آزمایش شده اند، فرآیند ترخیص به شکل ساده تر و کوتاه تری انجام می گیرد، اما کالاهایی که هنوز آزمایش نشده اند و نیاز به مسیر سبز یا زرد دارند، بررسی های لازم در مرز صورت می پذیرد. گمرک در شهرک های صنعتی مانند سلیمی و مراغه و دیگر نقاط حضور فعال دارد و در این موارد همکاری کامل را انجام می دهد. با وجود اینکه در زمینه تخصیص ارز با مشکلاتی مواجه هستیم، شرایط کالاهای اساسی و تخصیص درصدی آن ها متفاوت و ویژه است.

رضا جعفری؛ رئیس کمیسیون:

- پیش تر در خصوص مسائل مرتبط با اوراسیا، جلساتی در اتاق بازرگانی برگزار شده است و لازم است تأکید شود که ایجاد برنامه های آموزشی هدفمند در این حوزه، با هماهنگی های لازم، می تواند به ارتقای سطح آگاهی فعالان اقتصادی کمک کند. همچنین در زمینه تعاملات با روسیه، مشخص گردیده است که گواهی های IR مربوط به محصولات با منشأ دامی که صادر

دیرخانہ کمیسیون های مشورتی - تخصصی

شده‌اند، توسط مقامات روسیه مورد تأیید قرار نمی‌گیرند، و این موضوع نیازمند بررسی دقیق‌تر و هماهنگی‌های متقابل برای رفع موانع تجاری می‌باشد.

- در زمان حضور آقای عارف در ایروان و در جلسه‌ای که با حضور نمایندگان تمامی کشورهای عضو CIS برگزار شد، ایشان با قاطعیت و صراحت نسبت به عملکرد نمایندگان روسیه موضع گرفت.
- در ورودی کشور روسیه موانعی برای تجارت ما ایجاد می‌شود و در خصوص کالاهای با منشأ دامی، مقامات روسیه نه ویدئو کنفرانس‌های ارائه شده را تأیید می‌کنند، نه بازرسی لازم را انجام می‌دهند و نه مهر رسمی برای گواهی‌ها صادر می‌کنند.

مجاهد باباپور؛ رئیس اداره بازرسی و حسابرسی گمرکات استان: برای جلوگیری از هرگونه مانع، می‌توان از مفاد موافقت‌نامه استفاده کرد و این موضوع در کمیته ذی‌ربط مورد بررسی و حل و فصل قرار خواهد گرفت. در زمینه اوراسیا، درخواست بنده این است که بررسی و مطالعه‌های لازم در خصوص گواهی‌های مبداء و تسهیلات مرتبط انجام شود. همچنین در زمینه مکاتبات و مطالبات لازم با گمرک، به‌ویژه برای کشورهایمانند روسیه، قزاقستان، قرقیزستان و بلاروس، هماهنگی‌های لازم صورت پذیرد، با توجه به اینکه این موضوع تحت حاکمیت گمرک قرار دارد.

رضا جعفری؛ رئیس کمیسیون: واحدهایی که در استان با مسائل مرتبط با اوراسیا مواجه هستند، می‌توانند مکاتبات لازم را با ناظر محترم گمرکات استان انجام دهند. با توجه به اینکه شما {آقای باباپور} مسئول میزگمرک هستید، این مکاتبات می‌توانند از طریق شما پیگیری شود تا نهایتاً با رئیس کل گمرکات ایران، مطرح شود. همچنین پیشنهاد می‌شود که در مقوله نان با فرماندار، مسئولان اداره غله و اتحادیه نانوایان استان، جلسه‌ای کارشناسی در این موضوع تشکیل دهیم.

غلامرضا غلامی؛ مدیر عامل شرکت آرد برکت با اشاره به کلاس‌هایی که فرانسوی‌ها در خصوص نان در تهران برگزار کرده‌اند و اطلاعات مرتبط با آن، اظهار داشت که سبوس نان که مستقیماً در تنور پخته شود، می‌تواند سرطان‌زا باشد و اشاره کرد که سبوس موجود در بازار در واقع حاصل آخرین مرحله خط تولید آرد است و می‌توان گفت که بخش قابل توجهی از ضایعات آرد به‌عنوان آرد سبوس‌دار در بازار عرضه می‌شود.

رضا جعفری؛ رئیس کمیسیون: در موضوع استقرار واحدهای تولیدی با مشکلات جدی مواجه هستیم:

- این موضوع شامل دو مرحله می‌باشد: نخست، فاصله کارخانه‌ها از یکدیگر و دوم، تعیین محل دقیق استقرار در زمان ثبت کارخانه‌ها.
- با توجه به اینکه محل استقرار، مشخص نیست، پس از تکمیل فرآیند جواز تأسیس و خرید تجهیزات تولید، برای صدور پروانه بهره‌برداری اجازه صادر نمی‌شود.
- در سامانه مجوزها که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی در دوره شهید رئیسی برای تسهیل کسب‌وکار ایجاد شده بود، سازمان غذا و دارو حذف شده است و در حال حاضر این سامانه عملاً تسهیل‌گر کسب‌وکار نیست.
- وزارت بهداشت به دلیل عدم اطلاع دقیق از محل استقرار کارخانه، مانع صدور پروانه می‌شود.
- این موضوع در حال حاضر مطرح شده تا در جلسات آتی و در اتاق بازرگانی ایران و تهران نیز مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

مهدی ایمانی؛ مدیر نظارت بر مواد غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی معاونت غذا و داروی استان:

- در حوزه ضوابط استقرار، به عنوان معاونت غذا و دارو و وزارت بهداشت با مشکلات قابل توجهی مواجه هستیم.
- دستورالعمل موجود می تواند مبنای بررسی و هماهنگی با اداره صمت قرار گیرد تا به نتیجه مطلوب برسیم.
- در تدوین این دستورالعمل در سال ۱۳۸۸، نمایندگانی از وزارت صنایع و معادن و وزارت بهداشت حضور داشته اند.
- یکی از دلایلی که وزارت صمت ملزم به استعلام از معاونت غذا و دارو شده است، این است که در دستورالعمل ذکر شده که وزارت صمت موظف است ابتدا تطبیق ضوابط را بررسی نماید.
- طبق ماده دوم این دستورالعمل، کاربرد آن برای صدور پروانه تأسیس کارخانه های تولید و بسته بندی مواد خوراکی، آشامیدنی و آرایشی بهداشتی توسط وزارت صنایع و معادن است.
- همچنین ماده چهارم این دستورالعمل مقرر می دارد که دستگاه ها و نهادهای صادرکننده جواز تأسیس برای احداث صنایع غذایی و آرایشی-بهداشتی، از جمله وزارت صنایع و معادن، معاونت های زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی، موظف اند پیش از صدور هرگونه مجوز، رعایت ضوابط استقرار وزارت بهداشت را به متقاضیان اعلام کنند.
- در هنگام تدوین درگاه ملی مجوزها، این دستورالعمل ۱۰۰ صفحه ای به عنوان مرجع مدنظر قرار گرفته است و کلیه فواصل و حساسیت ها در آن ذکر شده اند.
- مواد در دستورالعمل در ۶ سطح حساسیت دسته بندی شده اند که غیرحساس ترین آن ها، مانند حبوبات، در سطح یک قرار دارند. همچنین حدود ۲۵ درصد امکان تغییر فواصل (کاهش یا افزایش) پیش بینی شده است.
- در جلسه ای که با مدیرکل صمت استان برگزار شد، وی تصریح کرد که این دستورالعمل به طور کامل اجرا نمی شود و ترجیح داده می شود که رسیدگی در پایان فرایند توسط وزارت بهداشت انجام شود.
- افزایش تأسیس واحدهای تولیدی بدون رعایت ضوابط بهداشتی، مشکلات روزافزونی در حوزه غذا و دارو ایجاد کرده است.
- به دلیل حساسیت موضوع، این موارد به قوه قضاییه نیز ارجاع داده شده است.

شیرین ساقی؛ رئیس اداره صنایع غیرفلزی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان: با هماهنگی همکارانم، این موضوعات بررسی خواهد شد، چرا که به دلیل عدم اعلام محل دقیق قبل از تأسیس، امکان بررسی موردی برای ایشان یا ارائه نظر دقیق وجود ندارد.

رضا جعفری؛ رئیس کمیسیون: این موضوع برای واحدهایی که در شهرک صنعتی حضور ندارند نیز صادق است و نیاز به بررسی بیشتر دارد. همچنین پیشنهاد می شود جلسه ای کارشناسی با حضور نمایندگان شهرک های صنعتی، سازمان استاندارد، وزارت صمت، وزارت جهاد کشاورزی و محیط زیست در این خصوص، تشکیل شود.

افشین جوادی؛ عضو هیئت علمی دانشگاه:

- در رابطه با موضوع جواز تأسیس باید توجه داشت که تمامی جوازها با رونوشت به ارگان های ذی ربط صادر می شوند و در متن جواز نیز اشاره شده است که دارنده مجوز ملزم به استعلام از این ارگان ها می باشد. بنابراین، دارنده جواز پس از دریافت مجوز، امکان انجام استعلام را خواهد داشت.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- پیشنهاد می شود که مطابق روال های بین المللی، در اتاق بازرگانی اقدام به خلق دانش در زمینه عقلانیت اقتصادی نماییم و مطالعات تطبیقی در زمینه هایی مانند تخصیص ارز انجام دهیم. در این راستا، همکاری با دانشگاه ها و مراکز علمی برای تحلیل و بهبود فرآیندها ضروری است.	
مصوبات جلسه :	
ردیف	متن مصوبه
۱	مقرر شد کمیسیون، جلسه ای را با حضور ذی نفعان حوزه نان، به منظور بررسی موضوعات مرتبط با این حوزه و چالش های موجود، برگزار کند.
۲	مقرر شد کمیسیون از طریق واحد آموزش اتاق بازرگانی تبریز نسبت به برنامه ریزی و برگزاری دوره تخصصی تحت عنوان «آشنایی با تعاملات اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا» اقدام کند. (در جهت ارتقای سطح آگاهی و توانمندی مدیران و کارشناسان، و فراهم کردن زمینه بهره برداری از ظرفیت های تجاری، اقتصادی و حقوقی این همکاری ها).
۳	مقرر شد در خصوص بررسی دقیق وضعیت استقرار واحدهای تولیدی صنایع غذایی، ملاحظات فنی، بهداشتی، اقتصادی و مقرراتی مرتبط، جلسه ای با حضور معاونت غذا و دارو و نمایندگان اداره کل صنعت، معدن و تجارت، شرکت شهرک های صنعتی، اداره کل استاندارد، اداره کل محیط زیست و سایر سازمان های مرتبط تشکیل شود تا مشکلات موجود بررسی و راهکارهای اجرایی به مسئولان ارائه شود.
۴	مقرر شد کمیسیون از طریق اتاق تبریز در خصوص «مشکلات بهینه سازی ارز، سازوکار مشخص برای کاهش زمان تخصیص ارز و تعیین مهلت واردات»، پیگیری لازم را از رئیس سازمان توسعه تجارت، انجام دهد.
۵	مقرر شد کمیسیون از طریق اتاق تبریز در خصوص «تسریع در راه اندازی تالار دوم مرکز مبادله طلا و ارز ایران با تأکید بر شفافیت در روند اجرا»، پیگیری لازم را از رئیس کل بانک مرکزی، انجام دهد.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

TABRIZ CHAMBER OF COMMERCE, INDUSTRIES, MINES & AGRICULTURE